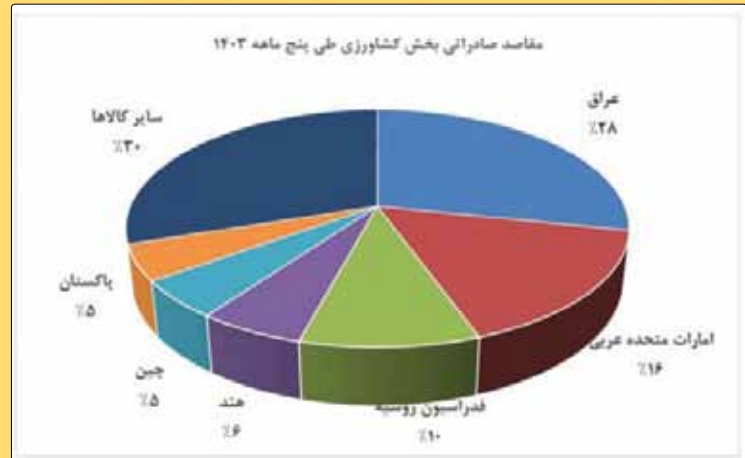

خلاصه‌ای از تجارت دوجانبه ایران و چین در نیمه نخست ۱۴۰۳ به روایت آمار

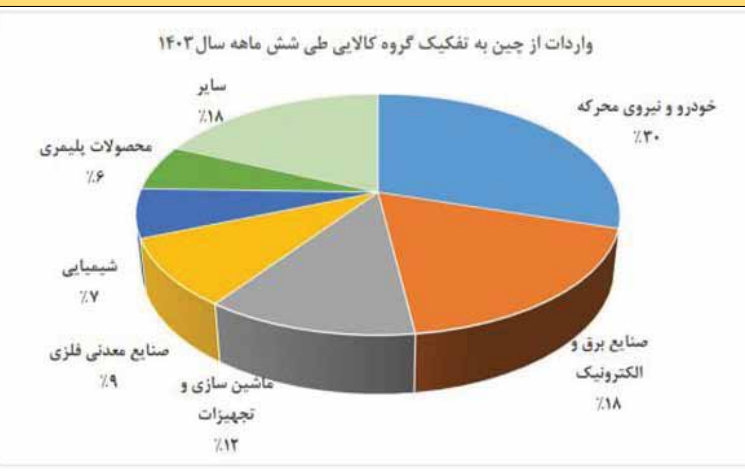
صادرات ایران به چین

مجموع صادرات: ۷ میلیارد دلار (۲۳ میلیون تن)
 - رشد صادرات: یک درصد
 - بیشترین افزایش: مواد اولیه پلیمری (۳۷ درصد)، قیر (۲۵۰ درصد)، متانول (۱۸ درصد)
 - صادرات محصولات معدنی و صنایع معدنی: ۲۵ درصد (رتبه نخست)
 - محصولات کشاورزی: ۵ درصد (رتبه پنجم)
 - کل صادرات: ۲۷،۲ درصد به چین (۴ درصد رشد وزنی)
 - تفکیک گروه‌های کالایی: گاز (۳۴ درصد)، آل‌پی‌جی (۳۴ درصد)، مواد پلیمری (۱۷ درصد)، متانول (۱۵ درصد)، سنگ و کنسانتره آهن (۹ درصد)، مواد پتروشیمی (۵ درصد)، سایر کالاها (۲۰ درصد)

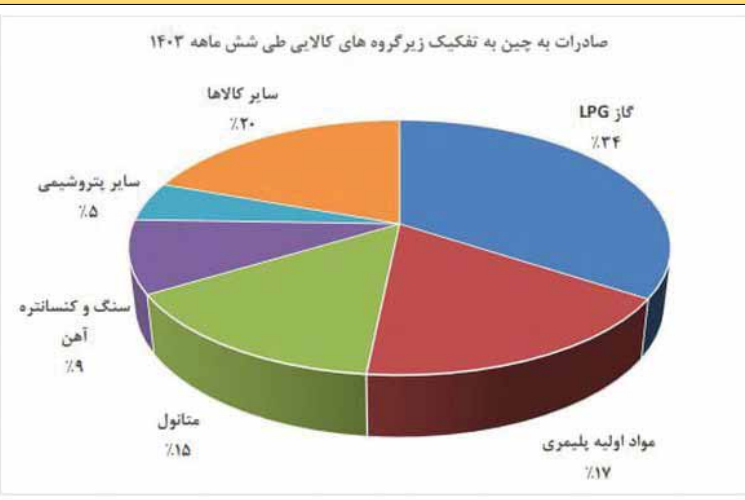

واردات ایران از چین

مجموع واردات: ۸ میلیارد دلار (۲،۴ میلیون تن)
 - کل واردات: ۲۵،۶ درصد کل واردات کشور

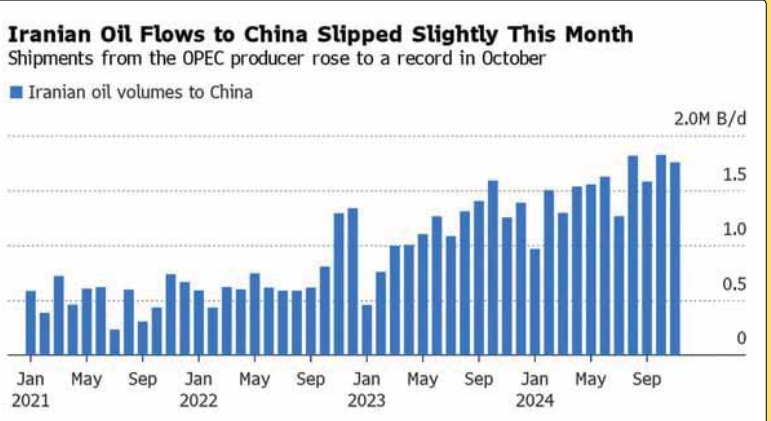

تفکیک گروه‌های کالایی: خودرو و نیروی محرکه (۳۰ درصد)، صنایع برق و الکترونیک (۱۸ درصد)، ماشین‌سازی و تجهیزات (۱۲ درصد)، صنایع معدنی فلزی (۹ درصد)، شیمیایی (۷ درصد)، محصولات پلیمری (۶ درصد)، سایر کالاها (۱۸ درصد)
 - رتبه وارداتی: پس از امارات، دومین کشور واردکننده کالا به ایران

صادرات نفت ایران

مجموع صادرات: ۱،۵ تا ۱،۸ میلیون بشکه در روز (۹۰ درصد به چین)
 - ارزش صادرات نفت: ۲۳،۲ میلیارد دلار (۹۰ درصد به چین)
 - تراز تجاری: -
 - تراز تجاری غیرنفتی: ۱،۳ میلیارد دلار
 - مزاد تراز تجاری (با احتساب نفت): ۱۹،۶ میلیارد دلار

«وطن امروز» از آغاز دور جدید مذاکرات ایران و چین برای عملیاتی شدن قرارداد ۲۵ ساله گزارش می‌دهد

معادله تجاری تهران-پکن

در این تجارت است. این ۲ کشور به دلیل اشتراکات اقتصادی، سیاسی و جغرافیایی می‌توانند زمینه‌های متنوعی برای همکاری‌های تجاری داشته باشند که از جمله آنها صنعت انرژی، صنعت برق و انرژی‌های تجدیدپذیر، توسعه زیرساخت‌ها و حمل و نقل، صنعت خودروسازی و گردشگری است.

صنعت خودروسازی: چین به داشتن فناوری‌های پیشرفته در تولید خودروهایی برقی، هیبریدی و خودروهای معمولی می‌تواند در ارتقای صنعت خودروسازی ایران مؤثر باشد. ایران نیز می‌تواند بازار بزرگی برای خودروهای چینی باشد. **پروژه‌های زیرساختی و حمل‌ونقل:** در زمینه ساخت راه‌آهن، جاده، بندر و فرودگاه چین تجربه زیادی دارد که ایران می‌تواند از این تجربه‌ها برای توسعه شبکه‌های حمل‌ونقل خود استفاده کند.

گردشگری: با توجه به جمعیت فراوان چین و تمایل مردم این کشور برای سفر به کشورهای دیگر، ایران می‌تواند مقصدی جذاب برای ۱۶۰ میلیون گردشگر چینی باشد و چین نیز می‌تواند در توسعه صنعت گردشگری ایران با ایجاد زیرساخت‌های مناسب مؤثر باشد.

حوزه‌های جذاب اقتصادی برای تعمیق روابط تجاری ایران و چین به عنوان ۲ کشور با روابط تاریخی و تمدنی عمیق، در سال‌های اخیر گام‌های موفقی در جهت تقویت همکاری‌های اقتصادی در زمینه‌های مختلفی از جمله انرژی، زیرساخت‌ها، تجارت، فناوری و سرمایه‌گذاری مشترک برداشته‌اند. تحولات جهانی، رویدادهای ژئوپلیتیکی و روی کار آمدن ترامپ به عنوان رئیس‌جمهور منتخب آمریکا، زمینه‌های همکاری نزدیک‌تر میان ۲ کشور را فراهم کرده است.

حوزه انرژی: یکی از مهم‌ترین ابعاد همکاری اقتصادی ایران و چین، حوزه انرژی است. ایران به عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت و گاز جهان و چین به عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده انرژی، منافع مشترکی در این زمینه دارند. چین در سال‌های اخیر بزرگ‌ترین خریدار نفت ایران بوده و این همکاری در چارچوب قراردادهای بلندمدت ادامه دارد. از طرفی ایران می‌تواند با بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفته چینی در زمینه استخراج و پالایش نفت و گاز، بهره‌وری خود را افزایش بدهد.

روند تجاری: تجارت میان ۲ کشور بر اساس آمارهای جهانی، در دهه گذشته روند نسبتاً صعودی را تجربه کرده است. چین به عنوان بزرگ‌ترین شریک تجاری ایران، واردات کالاهایی نظیر نفت، پ محصولات تروشمی و محصولات کشاورزی از ایران را افزایش داده و از سوی دیگر، ایران نیز واردات کالاهایی نظیر ماشین‌آلات، تجهیزات الکترونیکی و محصولات صنعتی از چین را در دستور کار قرار داده است.

نظرات کارشناسان: مطابق نظر کارشناسان، همکاری اقتصادی ایران و چین با توجه به ظرفیت‌های ۲ کشور می‌تواند به تقویت روابط دوجانبه و افزایش قدرت اقتصادی آنها در سطح منطقه‌ای و جهانی منجر شود.

۴ پیشنهاد برای همکاری‌های حمل‌ونقلی و ترانزیتی
 ۱- همکاری در توسعه بندر شهید رجایی: حضور چین در بندر جنوبی کشور از جمله بندر شهید رجایی که حداقل در ۲ سال گذشته درگیر چالش‌هایی با سازمان بندر و دریانوردی بوده، نیازمند بازنگری در فرآیندهای همکاری بلندمدت برای بهره‌برداری از پتانسیل‌های شهید رجایی، حضور شرکت‌های کشتیرانی چینی در این بندر و تبدیل آن به هاب بندر غرب آسیاست.

۲- احداث پل خلیج فارس - قشم: احداث پل ۲،۲ کیلومتری خلیج فارس - قشم که ارتباط بزرگ‌ترین جزیره ایران به سرزمین اصلی را فراهم می‌کند و علاوه بر مزایای تسهیل حمل‌ونقل کالا و مسافر و کاهش زمان سفر، فرصت تقویت ارتباطات اقتصادی و تجاری بین جزیره قشم و مناطق دیگر ایران را در اختیار ما قرار می‌دهد و چین نیز جزیره قشم را با دارا بودن بالاترین آبخور کشتی در خلیج فارس، به مرکز تردد کشتی‌ها و بانکرینگ غرب آسیا تبدیل می‌کند.

۳- نقش آفرینی در ابتکار کمربند - جاده چین: همکاری سه‌جانبه چین، کشورهای آسیای مرکزی و ایران برای فعال‌سازی کریدور چین - آسیای مرکزی - غرب آسیا که یکی از شاخه‌های اصلی ابتکار کمربند - جاده چین (BRI) محسوب می‌شود و در تعهد سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیارد دلاری آنها در ایران گنجانده شده است.

۴- اتصال چین به اروپا از جنوب شرق ایران: همکاری چندجانبه میان کشورهای چین، پاکستان، ایران و ترکیه که بستر راه‌اندازی مسیر یکپارچه ریلی حمل‌ونقل کالا میان چین و اروپا را فراهم می‌کند که در کنار آن، کریدور ریلی اسلام‌آباد - تهران - استانبول (ITI) به عنوان یکی از مهم‌ترین کریدورهای سازمان همکاری اقتصادی اکو در منطقه، رونق بیشتری می‌یابد.

است، طوری که حدود ۳۰ درصد صادرات غیرنفتی کشور به طور مستقیم به چین انجام می‌شود. اگر صادرات غیرمستقیم از طریق کشورهای ثالث را هم در نظر بگیریم، این رقم به ۴۰ درصد می‌رسد. در مجموع، با احتساب صادرات نفت، حدود ۵۰ درصد از صادرات ایران به چین است. وی همچنین اشاره کرد: طبق آمار گمرک، چین پس از امارات، دومین واردکننده کالا به ایران است.

ترکیب صادرات غیرنفتی ایران
 حریری درباره ترکیب صادرات غیرنفتی ایران گفت: عمده کالاهای صادراتی ایران شامل مواد معدنی و محصولات پتروشیمی است. ترکیب صادرات ایران به کشورهای مختلف هم همین است، مگر در موارد خاصی مانند عراق و افغانستان که کالاهای صنعتی نیز صادر می‌شود. وی افزود: بر اساس آمار گمرک، حدود ۸۰ درصد صادرات غیرنفتی ما شامل مواد معدنی و محصولات بر پایه نفت است، ۱۰ درصد محصولات کشاورزی و بقیه کالاها شامل محصولات غیرنفتی ایران کالاهای صنعتی است.

رئیس اتاق مشترک ایران و چین با تأکید بر اینکه کالاهای صنعتی ایران از نظر کیفیت و قیمت توان رقابت در بازارهای جهانی را ندارد، افزود: در نتیجه ۲ تا ۲،۵ میلیارد دلار از صادرات غیرنفتی ما شامل محصولات صنعتی است و وضعیت صادرات به چین نیز مشابه است. بنابراین نمی‌توانیم کالاهای صنعتی قابل توجهی برای صادرات داشته باشیم اما می‌توان با برنامه‌ریزی وضعیت را تغییر داد. وی همچنین اشاره کرد بیش از ۷۰ درصد ماشین‌آلات صنعتی مورد نیاز ایران از چین وارد می‌شود.

توسعه روابط ایران و چین
 حریری درباره توسعه روابط ایران و چین گفت: برای این کار، برقراری ارتباطات بانکی و مالی منظم ضروری است. در حال حاضر، ایجاد کانال مالی دوجانبه بین ۲ کشور در دستور کار قرار دارد. وی با اشاره به سفر ژانگ گوا چینگ، معاون نخست‌وزیر چین به ایران افزود: این مقام چینی مسئول پیگیری سند ۲۵ ساله توسعه همکاری‌های ایران و چین است.

روابط اقتصادی ایران و چین در شرایط تحریم
 رئیس اتاق مشترک ایران و چین تأکید کرد: برای پیشبرد اهداف اقتصادی سند ۲۵ ساله باید شرکت‌های ایرانی و چینی در کنار هم فعالیت کنند. طرفین قطعاً با موانعی روبه‌رو خواهند شد که برای رفع آنها باید عالی‌ترین مقامات ۲ کشور سالی یک یا ۲ بار ملاقات کرده و مسائل را بررسی کنند.

وی همچنین اشاره کرد: طبق این سند ۲ کشور یکدیگر را به سرمایه‌گذاری تشویق می‌کنند و اقدامات در این زمینه در حال انجام است. به طور خاص، در حوزه انرژی خورشیدی، ایران پروژه‌هایی را در دست اجرا دارد که پتل‌های خورشیدی مورد نیاز این پروژه‌ها از چین وارد می‌شود.

این فعال اقتصادی با اشاره به وضعیت تحریمی ایران افزود: این شرایط موجب می‌شود برخی شرکت‌های چینی نتوانند به طور مستقیم با ایران همکاری کنند و برخی دیگر نیز به طور پنهانی فعالیت می‌کنند. به همین دلیل، ما نمی‌توانیم اطلاعات دقیقی از پروژه‌های انجام‌شده منتشر کنیم اما در حوزه‌های مختلف مانند راه‌آهن و نیروگاه‌های اقداماتی در حال انجام است.

آمادگی بخش خصوصی ایران برای همکاری با چین
 صمد حسن‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی ایران نیز در این باره اظهار کرد: بخش خصوصی ایران در بیشتر زمینه‌های صنعتی، فناوری، کشاورزی، معدنی و تجاری از نفت و گاز تا داروسازی و تجهیزات پزشکی، محصولات دانش‌بنیان، مصالح ساختمانی و فولادی و همچنین در بخش خدمات در حوزه فنی - مهندسی، گردشگری و صنایع دستی آماده همکاری با چین است. وی تأکید کرد: باید زمینه‌های بیشتری جوامع تجاری ۲ کشور توسط اتاق‌های بازرگانی فراهم شود.

برای موفقیت در تجارت با چین، بخش خصوصی باید به طور جامع به نیازها و خواسته‌های این بازار بزرگ توجه کند و از فرصت‌های موجود در زمینه‌های مختلف بهره‌برداری کند. شناخت دقیق بازار، فرهنگ تجاری، مقررات قانونی و استفاده از تکنولوژی‌های نوین از جمله عوامل کلیدی برای موفقیت

در هفته‌های گذشته روابط تجاری ایران و چین با پیگیری‌های مستمر ۲ کشور در جلساتی با محوریت تهران دنبال شد. معاون نخست‌وزیر چین در راس هیاتی برای یک سفر ۲ روزه در روزهای (۱۳ و ۱۴ آذر) به تهران آمد و با محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهوری و هیات اقتصادی ایرانی دیدار کرد. این دیدار در چارچوب اجرای بخش‌های برنامه جامع راهبردی ایران و چین برگزار شد. هیات‌های دیپلماتیک ۲ کشور ایران و چین در این مجموعه دیدارها درباره راه‌های گسترش همکاری‌ها بویژه در حوزه اقتصادی و زمینه‌های مورد علاقه فی‌مابین بحث و تبادل نظر کردند.

در این دیدار، عارف و ژانگ گوا چینگ، معاون نخست‌وزیر چین با تأکید بر اینکه گسترش مناسب‌ترین کشور بزرگ و مهم آسیا، بر صلح و امنیت منطقه‌ای تأثیر زیادی دارد، بر گسترش زمینه‌های همکاری و توسعه مبادلات اقتصادی تأکید کردند. توسعه همکاری میان ایران و چین بویژه در زمینه‌های اقتصادی به هر ۲ کشور کمک می‌کند. این همکاری‌ها می‌تواند به توسعه اقتصادی، افزایش تجارت، تبادل فناوری و دانش و ایجاد امنیت منطقه‌ای کمک کند. همچنین همکاری‌های ایران و چین می‌تواند موجب تقویت روابط سیاسی و افزایش اعتماد بین ۲ کشور شود. این همکاری‌ها می‌تواند به ایجاد یک محیط اقتصادی و سیاسی پایدار و پیشرفته کمک کند.

دلایل اهمیت توسعه همکاری‌های ایران و چین

۱- تنوع اقتصادی و تجاری
 چین به عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان، بازار گسترده‌ای برای کالاها و خدمات مختلف دارد. ایران نیز با منابع نفت، گاز، مواد معدنی و نیروی کار ماهر می‌تواند کالاها و خدمات خود را در این بازار عرضه کند. این تنوع منافع هر ۲ کشور را تأمین می‌کند.

۲- موقعیت جغرافیایی استراتژیک ایران
 ایران از نظر سیاسی و اقتصادی بسیار دارای اهمیت است. دسترسی به خلیج فارس، تنگه هرمز و مرزهای مشترک با کشورهای آسیای میانه، جنوب آسیا و خاورمیانه، این کشور را به یک پل ارتباطی کلیدی برای چین تبدیل می‌کند. بنابراین چین با استفاده از ایران می‌تواند به بازارهای خاورمیانه، آسیای میانه و حتی اروپا دسترسی داشته باشد.

۳- طرح جاده ابریشم (ابتکار کمربند - جاده)
 چین در قالب ابتکار کمربند - جاده، پروژه‌های زیرساختی در سراسر جهان، بویژه در آسیا، آفریقا و اروپا اجرا می‌کند. ایران نیز در این طرح از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و به عنوان یک نقطه اتصال مهم در این مسیر، می‌تواند نقش خود را در تسهیل تبادلات تجاری چین با سایر کشورها ایفا کند.

۴- دور زدن تحریم‌ها
 به دلیل تحریم‌های ظالمانه بین‌المللی علیه ایران، بسیاری از کشورها به دلیل محدودیت‌های سیاسی و اقتصادی از برقراری مرادفات تجاری با ایران خودداری می‌کنند. بنابراین چین به عنوان یک قدرت اقتصادی بزرگ و مستقل توانسته به طور مؤثر از این تحریم‌ها عبور کرده و روابط تجاری خود را با ایران حفظ کند. این موضوع برای ایران اهمیت بسزایی دارد و این امکان را می‌دهد که از بازارهای جهانی و منابع خارجی بهره‌برداری کند.

۵- استفاده از ظرفیت توسعه صادرات ایران به چین
 جمعیت و قدرت خرید عظیم چین این توان را برای ایران ایجاد می‌کند تا فرصت‌های زیادی برای صادرات کالاها و غیرنفتی خود به این کشور پیدا کند.

۳۰ درصد صادرات غیرنفتی کشور به طور مستقیم به چین
 محمدرضا حریری، رئیس اتاق مشترک ایران و چین در حاشیه این نشست در تشریح روابط تجاری ایران و چین گفت: در چند سال گذشته بویژه پس از امضای سند همکاری ۲۵ ساله ایران و چین، روابط تجاری ۲ کشور شدت رشد کرده و از حدود ۲۵ میلیارد دلار در سال ۵۰ به ۵۰۰ میلیارد دلار افزایش یافته است. وی افزود: نفت را نمی‌توان از آمار مبادلات تجاری کنار گذاشت. ایران در میان کشورهای صادرکننده نفت به چین، کمترین تخفیف را به این کشور می‌دهد.

رئیس اتاق مشترک ایران و چین با اشاره به آمار تجارت خارجی ایران و چین گفت: بر اساس آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران، چین بزرگ‌ترین مقصد صادرات غیرنفتی ما

